

միջնորդութեամբն մեր Այդու Բիջոյին: Այլ եւս ահա գերկուս ջորիս առաքեցաք, զմինն տացես թովմաճանին, և զմեան որդւոյն Պօղոսին և փութով առաքեսցես մեզ. ողջ լիւր:

Չայս լուեալ ճգմաթի Միքայէլին՝ փոքր ինչ տհաճեցաւ ընդ Այդու Բիջոյին, և կոչեալ զնա առ ինքն և ասէ. Ո՛չ ապաքէն ի քէն է այս հնարք զիտեմ, բայց վասն հաճելոյ զկամս թագաւորին թողում: Եւ ետ գերկուս ջորիսն գառաքեալսն ի թագաւորէն թովմաճանին. այլ եւս ետ պաշարս բազումս վասն ճանապարհին. և ելին ի Ատուայէ Ապրիլի 24ին:

Եւ յետ երից աւուրց գնացեալ իջեալնեցան ի գիւղաքաղաքն Սարայի՛, որ յոյժ աւերեալ և քայքայեալ էր: Քանզի ի սկզբան շինեալ է քաղաքս այս յանուանի Տիկնոջէն Սարայէ, որ և կանգնեալ է ի նմա մեծամեծ արձանք տասն տեղիս տեղիս. յոյժ բարձր և գեղեցիկ զրոշմեալ և քանդակեալ, և գոն մինչեւ ցայժմ, բայց ոմանք ի նոյն արձանիցն անկեալք և խորտակեալք էին:

Այլ եւս էր շինեալ տիկինն Սարայ ըզպալատ մի վասն իւրոյ բնակութեան միապաղաղ քարեայ մեծ լերին միոյ, որ կոփելով և տաշելով կազմեալ է ի նմա զբազում սենեակս և զարահս երիւք յարկօք, և գեղեցիկ սանդխովք, զզրուես և զլուսամուտս, զբակս և զախոտս, և զմաղազաս և զմառանս, զներքնատունս և զվերնատունս և զսեղանատունս, զպաղաջուն քէօշկս և զզատիկոնս, առանց ինչ բռելոյ, այլ բոլոր ի միակտուր քարէ էր կոփածեալ թէ՛ առաստաղն և թէ՛ յատակն. և էր յոյժ զարմանալի շէնք: Սակայն այժմ վասն անբնակ զոլոյն և զուցէ ի պատեւրագմի՛ մի կողմն այս պալատիս և ի տեղիս տեղիս աւերեալ քայքայեալ է: Բայց այսու ամենայնիւ քան զկէսն աւելի անվնաս կայր, որ թովմաճանն անձամբ տեսեալ և շրջագայեալ է ի միապաղաղ քարեայ պալատն այն:

Այլ եւս էր անդ մեծ և հին եկեղեցի մի հապէշի, յորում գոյ ասէին տասնա-

բանեայ պատուիրանաց մին կոտոր քարն Մովսէսի, և տարեալ զթովմաճան և զԱյդու Բիջոն յեկեղեցին և ցոյց ետուն զփակեալ խորան մի, յորում էր քարն տասնարանեայ և ոչ կամէին բանալ: Բայց պնդելովն Այդու Բիջոյին և եւս թէ ազգական էր թագաւորի, հագիւ կամեցան բանալ: Եւ բացին և հանին զպատատ ինչ հանդերձի և սկասն օրհնութեամբ բանալ, որ էր պատատ ի մէջ պատատի այսինքն պոհճայի, մինչեւ թերեւս հարիւր պատատս բացին, և հուսկ յետոյ պատատեալ ի մէջ մուշամպայի հանին զկոտոր մի քարի, յորոյ վերայ կային զրոշմեալ անկատար զիրս և ծունր եղեալ համբուրեցին և խաչակնքեալ եղին ի տեղի իւր, և վերստին պատատեալ եղին ի խորանի և փակեցին:

Եւ իրաւի մեծ ուխտ լինէր, եթէ այն կոտոր քարն ի քարէ տասնարանեայ պատուիրանին իցէ, զոր ետ Աստուած Մովսէսի:

Եւ ի միւսում աւուրն ելին ի քաղաքէ տիկնոջն Սարային և Մայիսի 6ին հասին ի թագաւորանիստ քաղաքն ԿեօնՏէր:

ԳԼՈՒԽ ԺԶ.

Յարագս քէ զիսրոյ ներկայացաւ թովմաճան սուայի իրեկէ քագուհոյն և քագաւոր քոռակ նորին, և քէ ետ կոցս զընծայս իւր մեծագիւն. և յարագս գակնայեալ յիկեղոյն և ապա երևեցին ի պաշտօնեկն և քարոյն զորդիկ իւր զՊօղոսն աւոյեկն և դառնայն ի ճիտտե, և ետ քակք ինչ ի վերայ արարողութեանց հապէշից:

Այլ արդ ի հասանել թովմաճանին ի կեօնաէր, տարան զնա ի պալատն արքունի, և ետուն նմա անդէն չորս հինգ սենեկօք տուն մի, նաեւ պատուաւոր անձ մի իրր պահապան նորին, զի թէ պակասութիւն ինչ ունիցի նա՝ հոգասցէ զամենայն: Այլ եւս եկն հրաման յիթեկէ

1. Axum = Աքսումն է, սուրբ քաղաքը: